

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av anpassade grundskolans
undervisning om kunskapsområdet sexualitet,
samtycke och relationer vid Anpassad grundskola
Rödsle i Oskarshamns kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av anpassade grundskolans undervisning om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer vid Anpassad grundskola Rödsle i Oskarshamns kommun. Granskningen genomfördes under vårterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 5 maj 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Anpassad grundskola Rödsle senast den 12 november 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Oskarshamns kommun har inkommit med en sådan redovisning den 11 november 2025.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Utvecklingsområde 1: samordna undervisningen så att eleverna får möjlighet till fördjupning och att uppfatta kunskapsområdet som en helhet

Oskarshamns kommun behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 2: arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersrelaterat våld och förtryck samt ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang

Oskarshamns kommun behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 3: utforma utbildningen inom kunskapsområdet så att kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande

Oskarshamns kommun behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att Oskarshamns kommun tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- samordna undervisningen så att eleverna får möjlighet till fördjupning och att uppfatta kunskapsområdet som en helhet

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har genomfört ett antal organisatoriska förändringar, men det framgår inte om dessa ännu har gjort avtryck i undervisningen eller på vilket sätt de kommer att göra det. Av redovisningen framgår att lärarnas och elevhälsans årshjul nu är sammanlänkade på ett sätt som förenklar samordning av undervisningen. Lärarna sitter i samma arbetsrum och samplanerar olika ämnen, vilket, enligt huvudmannen, gör det lättare att planera i syfte att eleverna ska uppfatta kunskapsområdet som en helhet. Dessutom finns en kontinuitet i lärartjänster mellan läsåren, vilket enligt huvudmannens redovisning ska möjliggöra fördjupning och helhet för eleverna. Även besök på Ungdomsmottagningen finns inplanerade i undervisningen. Den anpassade grundskolan finns nu representerad i grundskolans grupper kring bland annat planering av temadagar kring likabehandling. Ytterligare åtgärder som planeras är studiedagar som vigs åt samplanering och dialoger samt att alla elevassistenter deltar i en fortbildning som lärarna fått kring kunskapsområdet.

Enligt huvudmannens redovisning har verksamhetens kvalitet utvecklats genom ett ökat samarbete så att elevhälsan kan bistå lärarna med tips, besök och material. På sikt förväntar sig huvudmannen enligt redovisningen att kvaliteten i undervisningen säkerställs genom att medarbetarna fördjupar sina kunskaper på ett sätt som underlättar dialog med elever samt att årshjulen uppdateras utifrån elevernas behov av kunskaper.

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersrelaterat våld och förtryck samt ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang

Av huvudmannens redovisning framgår att lärarna på skolan har fått stöd i hur de kan utforma lektionsplaneringar, men det framgår inte hur lärarna arbetar med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersrelaterat våld och förtryck.

Personal på skolan har gått en utbildning som ger stöd i utformningen av lektioner om kunskapsområdet. Lärarna har även börjat söka material som berör hedersrelaterat våld och förtryck, men det framgår inte vad de har hittat eller hur de tänker implementera det i undervisningen. Enligt huvudmannens redovisning arbetar redan lärarna i olika ämnen med hur sexualitet och relationer framställs i olika medier och sammanhang, vilket de ämnar fortsätta med. En åtgärd som planeras är att lärarna kontakter Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) för ytterligare undervisningsmaterial.

Av huvudmannens redovisning framgår att fortbildningen har ökat medarbetarnas kunskap om innehåll och material i undervisningen, främst gällande hedersvåld och maktstrukturer. På sikt förväntas att undervisningen leder till att eleverna får ökad förståelse och kritisk förmåga gällande hedersrelaterat våld och förtryck.

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- utforma utbildningen inom kunskapsområdet så att kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn och alla medarbetare har genomgått utbildningar om kunskapsområdet, men det framgår inte hur man har utformat utbildningen så att kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande. Enligt huvudmannens redovisning har rektorn och all personal gått en kurs om hedersrelaterat våld och förtryck samt en utbildning om att samtala med unga. I den senare har även elevassistenter deltagit. Lärarna går nu en webbkurs via Skolverket som även elevassistenter ska gå. Skolans årshjul har tydliggjorts med fler moment inskrivna. Besök hos ungdomshälsan har återupptagits. Ytterligare planerade åtgärder är enligt huvudmannens redovisning fortsatt utbildning av medarbetarna kring hedersrelaterat våld och förtryck. Vidare kommer de att arbeta med detta på studiedagar under våren.

Enligt huvudmannens redovisning har verksamhetens kvalitet utvecklats genom en ökad trygghet hos lärare, ökad öppenhet i arbetslaget och reflektioner bland lärarna kring undervisning om hedersrelaterat våld och förtryck. En effekt som förväntas på sikt är att undervisningen ger eleverna ökad möjlighet att samtala och reflektera kring kunskapsområdet, däribland hedersrelaterat våld och förtryck. Skolan förväntas även utveckla former för dialoger kring hedersrelaterat våld och förtryck såväl med elever som mellan medarbetare.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Roger Persson, utredare.

I handläggningen av ärendet har även utredare Sylvia Lindqvist medverkat.

Bilaga 1: Författningsstöd

Frågeställning 1

I vilken utsträckning bidrar undervisningen utifrån kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer till kunskaper inom området sexualitet, samtycke och relationer samt om hedersrelaterat våld och förtryck?

Undervisningens innehåll

Återkommande, aktuell och fördjupad undervisning

Lgra22, avsnitt 1, Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.

Samordnad undervisning

2 kap. 9 § skollagen (2010:800) Ledningen av utbildningen, Rektor.
Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Kunskaper i undervisningen

Lgra22, avsnitt 2.2 Kunskaper, Mål.

Undervisningens form

Didaktiska val i undervisningen

Lgra22, avsnitt 2.2 Kunskaper.
4kap. 9§ skollagen (2010:800) Inflytande och samråd, Allmänt om barnens och elevernas inflytande.
Lgra22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Öppet förhållningssätt och tillitsfullt klassrumsklimat

Lgra22, avsnitt 2.1 Normer och värden, Mål.
Lgra22, avsnitt 2.1 Normer och värden, Riktlinjer.

Elevdelaktighet och att fånga elevernas frågor

Lgra22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Mål.
Lgra22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer.

Frågeställning 2

I vilken utsträckning tar rektorn ansvar för skolans utbildning inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt om hedersrelaterat våld och förtryck?

Rektorns ansvar

Rektorns styrning

Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Förutsättningar för samordning

2 kap. 9 § skollagen (2010:800) Ledningen av utbildningen, Rektor.

Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Ansvar för kompetensutveckling

Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.